

SERAY ŞAHİNER

KUL

2. BASKI

 can
roman

SERAY ŞAHİNER
KUL

© 2017, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2017

2. basım: Mart 2018, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Editör: Faruk Duman

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ, Ebru Aydın

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2

Topkapı-Zeytinburnu

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3433-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750734335

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

SERAY ŞAHİNER
KUL

ROMAN

♥can

Seray Şahiner'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Gelin Başı, 2007

Hanımların Dikkatine, 2011

Antabus, 2014

Reklamı Atla, 2016

SERAY ŞAHİNER, 1984'te Bursa'da doğdu, İstanbul'da büyüdü. İlköğrenimini Oruç Gazi İlköğretim Okulu'nda, ortaöğrenimini Pertevniyal Anadolu Lisesi'nde tamamladı. 2007'de İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü'nden mezun oldu. 2011'de Marmara Üniversitesi Sinema Anabilim Dalı'nda yüksek lisansını tamamladı. *Hayvan* dergisi ve *BirGün* gazetesinde çalıştı. *OT* dergisinde yazdı. Dönemsel olarak garsonluk, konfeksiyonda el işçiliği ve makinecilik yaptı. 2006'da Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülleri'nde *Gelin Başı* adlı öykü dosyası "dikkate değer" bulundu. 2007'de *Gelin Başı*, 2011'de *Hanımların Dikkatine* adlı öykü kitapları, 2014'te *Antabus* romanı, 2016'da *Reklamı Atla* adlı deneme kitabı, 2017'de *Kul* adlı romanı Can Yayınları'nca yayımlandı. *Hanımların Dikkatine* kitabıyla 2012 Yunus Nadi Öykü Ödülü'nü aldı. *Gelin Başı* kitabında yer alan öyküler İstanbul Şehir Tiyatroları ve Tiyatro Boyalı Kuş tarafından sahnelendi. Aynı adla Tatbikat Sahnesi'nce sahnelenen *Antabus* ile 2016 Afife Tiyatro Ödülleri'nde Cevat Fehmi Başkut Özel Ödülü'nü aldı. Yazılarını *BirGün* gazetesinde sürdürmektedir.

Mercan Hanım, kendisine Mercan Hanım denmesinden hiç hazzetmez. Bilir çünkü, bu hanımlık, onu bir basamak yukarı taşımaz. Daha ziyade, merdivenden aşağı seslenilirken kullanılan bir “Mercan Hanım”lıktır onunkisi. Bir mesafe koymak, senlibenli olmamak, sıcak çaydanlığın sapını bezin ucuyla tutuvermek gibi bir şeydir onun yüzüne Mercan Hanım denmesi. Arkasından konuşulurken, yine bildiğimiz Mercan’dır o. Bildiğimiz Mercan? Gelin şu bildiğimiz Mercan’ı bir öğrenelim.

Mercan Hanım işsiz değildir lakin ustalık gerektiren bir mesleği de yoktur. Kalifiye eleman olmadığından kolayca diskalifiye edilir. Sigortası, güvencesi, bugünden yarına garantisi? Yoktur. Ama öyle düşünülmez hakkında... Tabii canım, paranın büyüğü Mercan gibilerdedir. Yastık altları banknot dolu olduğundan geceleri bile oturur vaziyette uyur bunlar.

Bir apartmanın merdivenlerini kaç saatte siliyor Mercan? Hadi diyelim, iki saatte. Bir saatte de siler ya, eli gevşek. Yoksa iki saatte, koca site temizlenir ayol! İş de yapışap. İnsan işine saygı duyacak. Değil mi ama? Ekmek teknen bu senin. Apartman mı siliyorsun? Bal dök yala olacak o yerler.

Mercan Hanım, her apartmanı daire başı 12 liraya

siler. Bizim apartmanda beş daire var. Ne etti? 60 lira. Günde üç apartman silse, haftada kaç gün var? Yedi kere üüüç, 21. Çarp 21'le altmışı? On kere altı yüz... Bin iki yüz... Bin iki yüz altmış. Canım her apartman bizimki gibi tek daire üzerine kurulu değil ki, yeni apartmanlar yapılıyor sahile yakın. Kat başı dört daire diyorlar. Sen bin iki yüz altmış deme Mercan'ın kazancına çok daireli apartmandan hesap etsen, senden benden çok kazanıyor. Hem sırf Mercan çalışmıyor ki kalabalık olur bunlar. Bunun kardeşi, eltisi, görümcesi derken, ohooo...

Fakat bir de sabahın körüyle zile çökmesi yok mu? Sileceğin bir merdiven, ne hakkın var beni tatlı uykumdan etmeye? Hadi beni geçtim, bizimkinin cinleri tepesine sığıyor. "Bir hafta sonumuz var uyuyacağımız," diye. Yok niye suyu kapıya geceden koymuyormuşum da sabah sabah zili anırttıyormuşum? Bak, ben ki karısıyım; adamın çocuğunu doğurmuşum, her gün temiz pak giydirir işe gönderirim, her akşam öyle bir sofraya kurarım ki gören hatırlı misafir geliyor sanır, yeri gelir koynuna girer gönlünü ederim. Ben bile bir günden bir güne şu adamı hafta sonu erken uyandırmamışım. Sen bir yer silmeklen? Ne oluyor yani? Dedim bundan sonra hafta içi gel bizim apartmanı silmeye diye de, hafta içi doluymuş hanfendi. Sanırsın özel klinik sahibi profesör! Artık suyla deterjanı gecedan kapının önüne koyuyorum yine de ayda bir parasını istemeye zile basar. Köylü dersin, cahil dersin... Valahi veznedar gibi kadın. Aylığını bir gün sektirtmez. Hayır, parayı da koyarım koymasına kapının önüne ama... Çalınır falan, biz de sokaktan toplamıyoruz yani.

Mercan Hanım, sık sık Sümbül Efendi Camii'ne gider, neden dersiniz; Hazreti Ali'nin torunları burda yatmaktadır: Çifte Sultanlar; Fatma ile Sakine... Caminin avlusundaki ahşap kulübenin tavanını delip çıkmış, bel vermiş, sanki yıkılmamak için birbirine sarılmış iki selvi ağacı.

Menkibeyi her anlatanın Ehlibeyt'in adı geçtikçe elini, sırasıyla ağzına ve kalbine götürerek sürdürdükleri kelimce; Hazreti Ali'nin oğulları Hasan ve Hüseyin Kerbela'da şehit edildikten sonra, Hazreti Hüseyin'in kızları Fatma ile Sakine, kırimdan kurtulan diğer canlarla birlikte Şam'a nakledilip burda uzun süre esir tutuluyor. İki kardeş, Şam'daki Emevi zulmünden kaçıyor. Ashab-ı Kiram ordularına hizmet ederek İstanbul'a kadar geliyorlar. Bir Rum tekfuru var o vakitler, Fatma ile Sakine'yi oğullarına istiyor. Çifte Sultanlar rıza göstermeyince, kabul etmeleri için bir mühlet veriliyor. İki kardeş birbirlerine sarılıp Allah'a yalvarıyor; Allahım, ya Ali, Boz Atlı Hızır; bizi yanına al, zalimin eline bırakma, diye. Mühletin sonunda onları almaya gelenler, kızların yerinde dalları dua eder gibi göğe açılmış, birbirine dolanmış iki selvi ağacı buluyor.

Mercan Hanım; ahşap kulübenin penceresine gerili tellerin arasından görünen, birbirine sarılmış ağaçların gövdesine bakarak ve de ellerini onların dalları gibi Allah'a açarak; kızlar diye yakarmaya başladı; *beni bir siz anlarsınız. Ne başka türbelerde yatan ulular ne paşalar ne beyler. Beni bir siz anlarsınız. Neden dersenez, siz de kadınsınız ben de kadınum. Öyleyken Rabbim sizi çift kılmış, ölümden bile ayırmamış. Hiç demeyin ki biz öldük. Şu dünyada ölüye bile bir can yoldaşı lazım. Ey Çifte Sultanlar, Ali'nin yüzü hürmetine; Hasan'ın, Hüseyin'in başı için; ya beni de aranızda alın ya kocam geri dönsün.*

Mercan Hanım sık sık Sümbül Efendi Camii'ne gider. Neden dersenez; Mercan Hanım yalnız yatmaktadır.

Mercan'ın kocası gideli aylar olmuştu. Kocasını mı daha çok özlüyordu çocuğunu mu bilinmez. Bazı sabahlar, kocasının da değil, koynunda uyuttuğu bir evladın hasretiyle uyanıyordu. Evet, Mercan Hanım'ın çocuğu olmuyordu. Tıp böyle söylüyordu. Onca türbe-cami-hazret-ulu da tıbbı yalanlayacak bir alamet göndermemişti.

Doğurmamış kadınlar için de evlat acısı diye bir şey vardı. Anne olmayanlar için de evlat hasreti diye bir şey, vardı. Çocuğuna dair anılarını değil hayallerini hatırlamaktan acı çekiyordu Mercan.

Sümbül Efendi Camii'ne giderken çocuk parklarına şöyle bir bakıyordu da... Eskiden parklarda kum olurdu. Artık yoktu. Çocuklar kaydırdan kaydığı gibi, pat, yere oturuyordu. Anaları da; vay evladımın bir yeri incindi diyeceğine, çekirdek çitliyor, yanlarındakiyle incir çekirdeğini doldurmayacak kim bilir neyi konuşmaya devam ediyordu.

Allahım, gücüne gitmesin ama sen kimlere çocuk veriyordun böyle?

Çocukken köyde de, çaya giderken annesi Mercan'ı eşeğe bindirdiğinde, en sarp kayalıklarda bile onu eşeğin sırtından indirmezdi. Böyle de bir genişlik! Evlat bu yahu... Mercan'ın çocuğu olsa, muhakkak ki onu bindireceği eşeğe emniyet kemeri takmanın bir yolunu arardı.

Mercan'ın kocası, gitmekte haklı mıydı?

Mercan, başta döner dolaşır geri döner dediydi. Adam gitmeden önce, giderse gitsin bile dediydi. Hatta yüzüne: Gidersen git!

Adam ne insanın yüzüne güler ne bir tatlı söz söylerdi. Ne de eve bir hayrı... Akşama kadar yesin içsin yatsın ot içsin... Hangi koca, karısının merdiven silmekten kazandığı parayı gider de ota yatırır mı? Demek sevmiyordu karısını, sevse kıyamaz, kıyamasa ot içmez, ille içecekse de gider bir iş bulur, hiç değil kendi masrafını çıkarırdı. Sevmiyordu.

Oysa Mercan dizilerde görüyordu da dünyada ne kocalar vardı... Giderse gitsindi. Ona koca mı yoktu? Yoktu. Aman giderse gitsindi, hiç değil, Mercan'ın sırtından bir kambur azalırdı. Aslında tam kovmak da değildi Mercan'ınki. İhtar vermektir. Öylesine ağzından çıkıver-

miş bir çift söz için... Adam bahane arıyormuş demek. Yoksa insan bir gidersen git demeklen... Gitmezdi. Sevmiyordu demek.

Dizilerde görüyordu da Mercan Hanım... Ne kocalar vardı, şuncacık kabahatlerini affettirmek için karılarının ayaklarına kapanıyorlardı. Giderse gitsindi. Gitmişti.

Hoş, Mercan'ın kocası, televizyondaki kocaların yaptıklarının hiçbirini yapmazdı. Canım, Mercan da öyle "büyük sürprizler" "artık başka bir heyecan" "eskiyen ilişkilerine biraz yenilik katmak" peşinde değildi.

Ne olurdu şimdi kocası yanında olaydı da saçını bir okşasaydı. Evde ampul patladığında değiştirecek biri... Bir şeye sinirlendiğinde birlikte verip veriştirecekleri bir can yoldaşı. Gerçi kocası ne durduk yere saç okşardı ne tamir tadil...

Son zamanlarda çiçekleri sulamaya başlamıştı hoş... Demek adam çocukları olmuyor diye bunalıma girip de... Kendini çiçeklere adadıysa garibim... Allah var, bir günden bir güne yüzlemiş miydi Mercan'a çocuğun olmuyor diye?

Mercan kocasına âşık mıydı? Hayır. Ama her eve bir nefes lazımdı işte. Tamam, yiyip içip yatıyordu adam. Amaaan, Mercan'ın kazandığı neydi, sofraya ne getirebiliyordu da ne yiyecekti kocası? Önüne ne koysan yedi. Bir tek ot içtikten sonra tatlı isterdi. Mercan'a zor geliyordu bütün gün merdiven sildikten, eve gelip yemek yaptıktan sonra bir de tatlı yapmak. Sanki baklava mı açıyordu da? Hem ucuza geliyor hem kolayına diye bir un helvası kavuruverdi miydi, kocasından mutlusu yoktu. Arada söyleliyordu Mercan: "Erikli Baba Cemevi'nde bile bizim evdeki kadar sık helva pişmiyordur." Yanında olsaydı da kocası... Mercan yine bir ölüm ritüelini evde hayat var diye sürdürseydi.

Bir otu vardı... Millette ne kocalar vardı... Alkoliği,

dayakçısı, kariya kıza gideni. Mercan'ın kocası... Bir ot... İçsindi. Hiç değilse kavga etmeye bir bahane olurdu. Hiç değilse evde kavga edecek biri... Bir nefes... Hayır, ne yapacaktı Mercan Hanım kocasının ot içmediği parayla? Dışinden tırnağından, kocasının otundan artırdıklarıyla dünya turuna çıkacak hali yoktu ya... İçsindi.

Mercan görüyordu da... Herkes ne güzel hırgür geçinip gidiyordu. İlgilenecek kimsesi olmayınca hayat o hırgür içinde akıp gitmiyordu. Tamam, kocası bir gideren git demesiyle gitmişti ama... Kim bilir o gün kafası nasıldı da... Kavgalarından önce çekirdek külahı kadar sigara sarıp içmişti adam.

Kocası gittikten sonra, oh azıcık aşım kaygısız başım diyemezdi Mercan. Zira Mercan'a göre dünyada başı kaygıdan kurtarmayan iki şey varsa; biri aşın azıcık olması, diğeri başın bir başına olmasıydı.

Çifte Sultanlar, siz ölüyken bile çiftsiniz. Ne yapacak Mercan Hanım hayattayken tek başına? "Çocuk da yaparım kariyer de" diye şarkı var bir de... Valla kimse kusura bakmasın, Mercan Hanım'ın hiç gözünde değildi kariyer. Tek ki Allah ona bir çocuk vereydi. Ne yapacaktı Mercan Hanım kariyerinde yükselip de? Gökdelen merdiveni mi silecekti?

Caminin kapısında oturan dilenci kadının sesi geliyordu: "Allah rızası için..." Mercan, Çifte Sultanlar'a dua ettikten sonra takviye kuvvet istemek için caminin bahçesindeki Hattat Osman'ın mezarı önündeydi. Hattat ne demek biliyordu tabii ki, siz de Mercan'ı ne sandınız? Bütün Osmanlı dizilerini seyretti o.

Mercan ellerini açmış; *sen ki, burada da yazıyor, çok önemli bir hattatmışsın.* Mercan aracının gönlünü ettiği-ne kanaat getirdikten sonra muhatabını değiştirerek, *Rabbim, bana bu hattatın yazısı gibi inci bir kader ver...*

Seray Şahiner'in yeni romanı *Kul*, sayfalardan çıkarmışçasına canlı bir karakterle tanıştırıyor bizi... Bu karakterle birlikte İstanbul'u bir umut haritası eşliğinde yeniden keşfediyoruz. Arnavut kaldırımlardan havalanıp cemevlerine, camilere, kiliselere varan; dilek ağaçlarına bağlanmış çaputlarla rüzgâra salınmış umutlar...

İnsan eliyle kurulmuş çelişkilerin ancak Tanrı eliyle değişebileceğine inananlar, dayanacak kimsesi olmayınca ayakta duramayanlar, dünyaya gölgesinden başka kök salamayanlar, ölümlerden başka can yoldaşı bulamayanlar konuşuyor *Kul*'da.

Görülmeden yaşayan bir insanın gördüklerinden bir yaşam kurma özlemi...

